

масси, се движаха задъ гребена на Бердешката възвишенност и се появяваха на сѣдловината, и отъ тамъ се скриваха въ гжстото и високо бранище. Отъ тамъ едни се направляваха къмъ нашия лѣво-флангови участъкъ на позицията, други пъкъ къмъ ахилесовата ни пета — стоманената батарея и 4-а дружина. Тѣзи части се приближаваха до нашитѣ позиции нейдѣ на 40—50 крачки, скрити въ гжстака, отъ кждѣто ни поражаваха съ правъ мѣтъкъ изстрѣлъ. По-послѣ, по общия сигналъ за атака, турцитѣ се хвърляха на нашитѣ укрѣпления като бѣсни.

Освѣнитъ пѣхотнитѣ колони и турската кавалерия не бездѣйствуваше. Тя въ голѣма масса се спущаше отъ къмъ Бердекъ право на сѣверъ и като минаваше покрай „Врането гнѣздо“ (тѣй нарѣкоха русситѣ възвишенността, която по своята форма, дѣйствително приличаше на вране гнѣздо), което бѣше на истокъ отъ расположението на 3-я дружина, прѣзъ голѣмия долъ, и се скриваше задъ рѣтоветѣ. Види се, това движение на неприятелската кавалерия да бѣше демонстрация, тѣй като мѣстността по която тя се движеше бѣше твърдѣ прѣсѣчена и неудобна за нейното дѣйствие.

Първитѣ пушечни гърмежи отъ страна на противника се чува около 12 часа. Неприятелската верига бѣше разсипана далеко отъ нашитѣ окопи, и постепенно, на чело на сгжстенитѣ колони, се приближаваше къмъ нашитѣ укрѣпления.

Съ това приближаване на противника и пушечнитѣ гърмежи се учестваха, до гдѣто най-послѣ се сливаха въ едно общо бучение. Между това, отъ къмъ бердешката височина, и, вѣроятно, и отъ къмъ шосето и западния долъ, продължаваха да настѣпватъ нови колони. Но изведнѣжъ забиха турскитѣ барабани, тржбитѣ затржбиха по цѣлата турска боева линия, и ехото имъ се разнесе, като вълни, далеко изъ доловетѣ и долчинкитѣ. Подиръ това се зачу отъ хиляди гърла зловѣщото: „алла, алла“.

Турскитѣ колони, прѣдшествувани отъ гжста верига и подържани отъ участени топовни гърмежи, се хвърлиха като бѣсни върху нашитѣ по цѣлата линия окопи. Но най-силния ударъ бѣ насоченъ на стоманената батарея, тѣй като къмъ нея концентрически се движаха отъ нѣколко страни турскитѣ колони, понеже, както се казва по-горѣ, този ни пунктъ отъ позицията бѣше най-слабия. Тукъ още при първитѣ неприятелски